


Αββάς Δωρόθεος: Πως ενεργεί κανείς κατά συνείδηση

Δημοσιεύτηκε στις Σάββατο, 15 Οκτωβρίου 2016 20:52 | Γράφτηκε από τον/την Φιλούμενος | 

 Share 2  Tweet 1  Email 0  Share 8

Αξιολόγηση Χρήστη:  / 1

Χειρότερο Καλύτερο

Αξιολόγηση

Αββά Δωροθέου

ΠΑ ΤΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ

Όταν ο Θεός δημιούργησε τον άνθρωπο, 'έβαλε μέσα του ένα θείο σπέρμα, σαν ένα είδος λογισμού πύο θερμού και φωτεινού, νά έχει τή θέση της σπίθας, γιά νά φωτίζει τό νου και νά του δείχνει νά ξεχωρίζει τό καλό από τό κακό'. Αυτό ονομάζεται συνείδηση, και είναι ό φυσικό νόμοι; (*Ιωαν. Χρυσ. Ρ. Γ. 49, 131-133*). Αυτό είναι τά πηγάδια πού άνοιγε ό 'Ιακώβ, όπως ακριβώς είπαν οι Πατέρες, και τά παράχωναν οι Φιλισταίοι (Γεν. 26, 15). Μ' αυτό τό νόμο, δηλαδή μέ τή συνείδηση, συμμορφώθηκαν οι Πατριάρχες και ολοι οι άγιοι πού εξήσαν πρίν από τό γραπτό νόμο και εύαρέστησον στό Θεό. 'Επειδή όμως αυτή παραχώθηκε και καταπατήθηκε από τούς ανθρώπους μέ την προοδευτική εξάπλωση της αμαρτίας, χρειαστήκαμε το γραπτό νόμο, χρειαστήκαμε την ενανθρώπιση του 'Ιδίου του Δεσπότη μας 'Ιησού Χριστού, για να την ξαναφέρει στο φώς και να την αναστήσει, για να ξαναδώσει ζωή, μέ την τήρηση των άγιων εντολών του Θεού εκείνη την σπίθα πού ήταν παραχωμένη. Τώρα λοιπόν, είναι στο χέρι μας η να Την παραχώσουμε πάλι η να την αφήσουμε να λάμπει και να μας φωτίζει, αν συμμορφωνόμαστε μέ τις υποδείξεις της. Γιατί όταν ή συνείδησή μας μας υπαγορεύει να κάνουμε αυτό και άδιαφορούμε, και πάλι μας λέει να κάνουμε εκείνο και δεν το κάνουμε, αλλά σταθερά και αδιάκοπα την καταπατούμε, έτσι τη θάβουνε και δεν μπορεί πια να φωνάζει δυνατά μέσα μας, από το βάρος πού τη σκεπάζει. όπως ακριβώς το λυχνάρι πού δίνει θαμπό φώς, έτσι και αυτή αρχίζει να μας δείχνει όλο πιο θολά, όλο πιο σκοτεινά τα πράγματα, όπως συμβαίνει και μέ το θολωμένο από τα πολλά χώματα νερό, πού δεν μπορεί να δει κανείς διεστραμμένη διάθεση- και αρχίζει να καταφρονεί και τα μεγάλα και βαρύτερα, και να καταπατεί την 'ίδια τη συνείδησή του. Και 'έτσι προχωρώντας σιγά-σιγά κινδυνεύει να πέσει και σε τέλεια αναισθησία.



Γ' αυτό, προσέξτε, αδελφοί μου, να μην αμελήσουμε τα μικρά, προσέξτε να μην καταφρονήσουμε αυτά σαν ασήμαντα. Δεν είναι μικρά, γιατί απ' αυτά τρέφεται ή ψυχή, απ' αυτά δημιουργείται κακή συνήθεια. "Ας αγρυπνήσουμε, ας φροντίσουμε τα ελαφρά, όσο είναι ακόμη ελαφρά, για να μην γίνουν βαριά. Και ή πρόδοός μας στην αρετή και ή αμαρτία, ξεκινάνε από τα μικρά και καταλήγουν σε μεγάλα είτε καλά είτε κακό-. Γ' αυτό μας προτρέπει ό Κύριο να φυλάμε τη συνείδησή μας, σαν να θέλει να κάνει κάποιον Ιδιαίτερα προσεκτικό και του λέει: «Πρόσεξε τί κάνεις, ταλαίπωρε, ξύπνα, δημιούργησε καλές σχέσεις με τον αντίπαλό σου, άσο ακόμα βρισκεσαι στο δρόμο μαζί του». Και προσθέτει το φόβο και τον κίνδυνο πού 'έχει ή υπόθεση, λέγοντας «Μήπως κάποτε σε παραδώσει στον κριτή και ό κριτής στους υπηρέτες και σε βάλουν στη φυλακή». Και τί άλλο; «! Αληθινά σου λέω, δεν θα βγεις από εκεί, μέχρις ότου ξεπληρώσεις και την τελευταία δεκάρα του χρέους σου». Γιατί ή συνείδηση μας ελέγχει, όπως είπα, για το καλό και για το κακό, και μας υποδεικνύει τί να κάνουμε και τί Οχι. Και αυτή πάλι θα μας κατηγορήσει και στη μέλλουσα ζωή. Γ' αυτό λέει: «Μήπως κάποτε σε παραδώσει στον κριτή κτλ».

43.- 'Η προσπάθειά μας για να φυλάξουμε τη συνειδησή μας άγρυπνη και να συμμορφωνόμαστε με τις υποδείξεις της, παίρνει πολλές και ποικίλες μορφές. Γιατί πρέπει να ενεργεί κανείς «κατά συνείδηση» και προς το Θεό και προς τον πλησίον και προς τα πράγματα. Προς μεν το Θεό, για να μην καταφρονεί τις εντολές Του, και όταν δεν τον βλέπει άνθρωπος και όταν κανείς δεν απαιτεί τίποτα απ' αυτόν. Αυτός ενεργεί «κατά συνείδηση» απέναντι του Θεού μυστικά. Να, τί θέλω να πω: ' Αμέλησε την προσευχή, ανέβηκε στην καρδιά του «εμπαθής λογισμός» και δεν πρόσεξε και δεν πίεσε τον εαυτόν του αλλά συγκατατέθηκε. Είδε τον πλησίον του να λέει η να κάνει κάτι και κατά τη φαντασία του τον υποψιάστηκε και τον κατάκρινε. Και με λίγα λόγια, σε όσα γίνονται εσωτερικά, μυστικά, πού κανένας δεν ξέρει, παρά μόνον ο Θεός και η συνειδησή μας, σ' αυτά πρέπει να συμμορφωνόμαστε με τη φωνή της συνειδήσεως. Αυτό σημαίνει το να τηρούμε τη συνειδησή μας προς το Θεό.

44.- 'Η τήρηση της συνειδήσεως προς τον πλησίον είναι να μην κάνει κανείς τίποτα απολύτως πού καταλαβαίνει όταν θλίβει η πληγώνει τον πλησίον, είτε με έργο, είτε με λόγο, είτε με κάποια κίνηση είτε μ' ένα βλέμμα - γιατί μπορεί κανείς και με μια κίνηση, όπως πολλές φάρες λέω, να πληγώσει τον πλησίον, μπορεί και μ' ένα βλέμμα. Και με λίγα λόγια, ο άνθρωπος μολύνει τη συνειδησή του με όσα καταλαβαίνει ότι κάνει επίτηδες για να προκαλέσει λογισμό στον πλησίον, επειδή ξέρη ότι το κάνει επίτηδες για να τον βλάψει η να τον στενοχωρήσει. Το να φυλάξει λοιπόν τη συνείδηση και να μην κάνει κάτι τέτοιο, είναι αυτό πού λεμέ, «να ενεργεί κατά συνείδηση» προς τον πλησίον.

45.- Να ενεργεί κανείς «κατά συνείδηση» προς τα υλικά πράγματα σημαίνει να μην κάνει κατάχρηση κανενός πράγματος, να μην αφήνει κάτι να καταστραφεί η να πεταχτεί. 'Αλλά και αν ακόμα δει κάτι πεταμένο, να μην το αγνοήσει έστω και αν είναι ασήμαντο, αλλά να το μαζέψει και να το βάλει στη θέση του. Νά μην χρησιμοποιεί απρόσεκτα τα ρούχα του. Γιατί, ας υποθέσουμε ότι μπορεί να φορέσει κανείς το ρούχο του άλλη μια η δύο εβδομάδες και πηγαίνει και το βάζει και το πλένει, πριν της ώρας του, και το Φθείρε. Και αντί να το χρησιμοποιήσει άλλους πέντε μήνες η και περισσότερο, με το πλύνε-πλύνε το παλιώνει και το αχρηστεύει. Και αυτό γίνεται <<παρά συνείδηση». Το ίδιο συμβαίνει και με το στρώμα. Πολές φορές μπορεί κανείς να βολευτεί μ' ένα παπλωματάκι και ζητάει παχύ στρώμα. Άλλοτε πάλιν έχει τρίχινο και θέλει να το αλλάξει και να παρει άλλο καινούργιο και όμορφο από ματαιοδοξία ή από ακηδία. Μπορεί να αρκεστεί μ' ένα παλιόρουχο και ζητάει μάλλινο και δημιουργεί ζητήματα, αν δεν του δώσουν. Αν δε και αρχίσει και προσέχει τον αδελφό του και να λέει« Γιατί αυτός έχει αυτό και εγώ δεν έχω;» Ε, αυτός είναι μακάριος! Τότε πρόκοψε! (Εδώ ειρωνεύεται τον τοιούτον μοναχό).Άλλοτε πάλιν απλώνει κανείς το ρούχο του ή το σκέπασμά του στον ήλιο και αμελεί να το μαζέψει και το αφήνει και καίγεται. Και αυτό είναι «παρά συνείδηση». Παρόμοια και με τα φαγητά. Μπορεί κανείς να βολευτεί με μικρό λάχανο η λίγα όσπρια η λίγες Ελιές, και δεν το σηκώνει, αλλά ζητάει άλλο φαγητό πιο γευστικό και πιο πολυτελές. 'Όλα αυτά είναι «παρά συνείδηση»". Οι Πατέρες όμως λενε ότι δεν πρέπει ο μοναχός ν' αφήσει ποτέ τη συνειδησή του να τον καταταραννεί για οποιοδήποτε θέμα. Πρέπει λοιπόν, αδελφοί μου, ν' αγρυπνούμε πάντοτε και να φυλαγόμαστε απ' όλα αυτά, για να μην πέσουμε σε κίνδυνο. Και ο 'ιδιος ο Κύριος μας το προείπε, όπως το ξανάπαμε. Ο Θεός να δώσει να τ' ακούμε και να τα τηρούμε, για να μην μας κατακρίνουν οι λόγοι των Πατέρων μας. 'Αμήν.